

21999A0312(01)

12.3.1999.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 63/39

OKVIRNI SPORAZUM O SURADNJI**između Europske ekonomske zajednice i Republika Kostarike, El Salvadora, Gvatemale, Hondurasa, Nikaragve i Paname**

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

s jedne strane i

VLADE KOSTARIKE, EL SALVADORA, GVATEMALE, HONDURASA, NIKARAGVE I PANAME,

s druge strane,

UZIMAJUĆI U OBZIR tradicionalne prijateljske veze između država članica Europske ekonomske zajednice (dalje u tekstu „Zajednica”) i Republika Kostarike, El Salvadora, Gvatemale, Hondurasa, Nikaragve i Paname (dalje u tekstu „Srednja Amerika”) koje su u proteklih devet godina ostvarivale korist od pokretanja plodnog političkog dijaloga i gospodarske suradnje koju treba učvrstiti,

PRISJEĆAJUĆI SE važnog doprinosa kojeg je Srednja Amerika ostvarila provedbom Sporazuma o suradnji potpisanog u Luksemburgu 12. studenoga 1985. i konačnim priopćenjima donesenim na ministarskim sastancima Zajednice i Srednje Amerike,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju privrženost načelima Povelje Ujedinjenih naroda, načelima međunarodnog prava, demokratskim vrijednostima i poštovanju ljudskih prava te naglašavajući važnost Rezolucije o ljudskim pravima, demokraciji i razvoju koju su Vijeće i države članice Zajednice usvojile 28. studenoga 1991.,

ISTIČUĆI napredak u pogledu mira i demokracije postignut u državama Srednje Amerike procesom dijaloga i nacionalnog pomirenja koji su pokrenuti u regiji, te naglašavajući znatne napore u pogledu poštovanja ljudskih prava,

PREPOZNAJUĆI razvoj kao temeljni uvjet za konsolidaciju mira i demokracije i kao osnovni zahtjev za promicanje gospodarskih i socijalnih prava naroda Srednje Amerike,

PREPOZNAJUĆI važnost koju Zajednica pridaje razvijanju trgovinske i gospodarske suradnje sa zemljama u razvoju te imajući na umu njene smjernice i rezolucije koje uređuju suradnju s azijskim i latinoameričkim zemljama u razvoju,

IMAJUĆI NA UMU pozitivne učinke procesa modernizacije, gospodarske reforme i liberalizacije trgovine koje su uvele vlade Srednje Amerike i potrebe da se te reforme poprate unapređenjem socijalnih prava najsiromašnijeg dijela stanovništva, te uvjereni da će suradnja sa Zajednicom imati važnu ulogu u iskorjenjivanju krajnjeg siromaštva u regiji,

SVJESNI važnosti pomaganja Srednjoj Americi da se u potpunosti uključi u svjetsko gospodarstvo,

UVJERENI u važnost slobodne međunarodne trgovine, načela multilateralnog trgovinskog sustava, većeg ulaganja i poštovanja prava intelektualnog vlasništva,

NAGLAŠAVAJUĆI posebnu važnost koju stranke pridaju većoj zaštiti okoliša i održivom razvoju,

IMAJUĆI NA UMU hitnu potrebu jačanja međunarodne suradnje u rješavanju problema prouzročenih i povezanih s drogama,

SVJESNI potrebe za ponovnim potvrđivanjem važnosti uloge žena kao ključnog elementa u razvojnom procesu,

NAGLAŠAVAJUĆI postignut napredak Sustavom integracije srednoameričkih država (SICA – Sistema de la Integración Centroamericana) zbog promjena u Povelji Organizacije srednoameričkih država (ODECA – Organización de Estados Centroamericanos), uvedenih Protokolom Tegucigalpa, te priznajući da se srednoamerička regija sastoji od zemalja u razvoju,

UVJERENI u potrebu za pokretanjem nove faze suradnje između dviju regija, u skladu sa zaključcima VIII. ministarske konferencije u San Joseu, te prepoznajući da je temeljni cilj Sporazuma konsolidacija, produbljivanje i širenje odnosa između dviju stranaka,

ODLUČILI SU sklopiti ovaj Sporazum i u tu su svrhu odredili kao svoje opunomoćenike:

ZA VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA:

Niels Helveg PETERSEN,
Ministar vanjskih poslova Danske,
Predsjednik Vijeća Europskih zajednica;

Manuel MARÍN,
Član Komisije Europskih zajednica;

ZA VLADU REPUBLIKE KOSTARIKE:

Bernd H. NIEHAUS QUESADA,
Ministar vanjskih poslova;

ZA VLADU REPUBLIKE EL SALVADORA:

Dr. José M. PACAS CASTRO,
Ministar vanjskih poslova;

ZA VLADU REPUBLIKE GVATEMALE:

Gonzalo MENENDEZ PARK,
Ministar vanjskih poslova;

ZA VLADU REPUBLIKE HONDURASA:

Mario CARIAS ZAPATA,
Ministar vanjskih poslova;

ZA VLADU REPUBLIKE NIKARAGVE:

Ernesto LEAL,
Ministar vanjskih poslova

ZA VLADU REPUBLIKE PANAME:

Julio LINARES
Ministar vanjskih poslova;

KOJI su se, razmijenivši svoje punomoći, za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI:

Članak 1.

Demokratska osnova suradnje

Suradnja između Zajednice i Srednje Amerike i ovaj Sporazum se u cijelosti temelje na poštovanju demokratskih načela i ljudskih prava koji nadahnuju unutarnju i vanjsku politiku i Zajednice i Srednje Amerike te su ključni dio ovog Sporazuma.

Članak 2.

Jačanje suradnje

Ugovorne se stranke obvezuju osnažiti i razvijati suradnju u svim područjima od zajedničkog interesa, posebno u gospodarskom, financijskom, trgovinskom, socijalnom, znanstvenom i tehnološkom te ekološkom sektoru, imajući na umu niži stupanj razvoja srednjoameričkih država. Također se obvezuju promicati intenziviranje i konsolidaciju Sustava integracije srednjoameričkih država.

S obzirom na posebni status srednjoameričkih država kao zemalja u razvoju, Zajednica provodi ovu suradnju na najpovoljniji način za te države.

Članak 3.

Gospodarska suradnja

1. Ugovorne se stranke obvezuju, uzimajući pritom u obzir svoje zajedničke interese te srednjoročne i dugoročne gospodarske ciljeve, uspostaviti gospodarsku suradnju u najvećem mogućem opsegu, ne isključujući u načelu nijedno područje djelovanja. Ciljevi takve suradnje su posebno:

(a) općenito jačanje i razvijanje gospodarskih veza;

- (b) doprinos održivom razvoju njihovih gospodarstava i podizanju životnog standarda vodeći računa o zaštiti okoliša;
- (c) poticanje širenja trgovine s ciljem unošenja raznolikosti otvaranjem novih tržišta i poboljšanjem pristupa tim tržištima;
- (d) poticanje tijeka ulaganja i jačanje zaštite ulaganja;
- (e) poticanje prijenosa tehnologije i suradnje između poduzeća, a posebno malih poduzeća, konsolidiranjem znanstvene osnove te poticanjem inovativnih vještina obiju stranaka;
- (f) uspostavljanje uvjeta za otvaranje novih radnih mjesta i bolju produktivnost;
- (g) poticanje mjera za promicanje ruralnog razvoja i poboljšanje urbanih životnih uvjeta;
- (h) potpora naporima srednjoameričkih država za uvođenje politike namijenjene modernizaciji i razvijanju poljoprivrednih i industrijskih sektora;
- (i) potpora integracijskom procesu Srednje Amerike;
- (j) razmjena informacija o statistici i metodologiji.
2. Ne isključujući unaprijed niti jedno područje djelovanja, ugovorne stranke, u zajedničkom interesu i u odnosu na svoje nadležnosti i sposobnosti, sporazumno određuju područja obuhvaćena gospodarskom suradnjom. Suradnja se odnosi posebno na ova područja:
- (a) modernizaciju proizvodnih sektora (industrije, poljoprivredne industrije, poljoprivrede, uzgoja stoke, ribarstva, uzgoja ribe, rudarstva, šumarstva);
- (b) energetska planiranje i učinkovito korištenje energije;
- (c) upravljanje i zaštitu prirodnih resursa i okoliša;
- (d) prijenos tehnologije;
- (e) znanost i tehnologiju;
- (f) intelektualno vlasništvo, uključujući i industrijsko vlasništvo;
- (g) standarde i mjerila kvalitete;
- (h) usluge, uključujući i financijske usluge, turizam, promet, telekomunikacije, telematiku i informacijsku tehnologiju;
- (i) razmjenu informacija o monetarnim pitanjima i usklađivanje makroekonomske politike s ciljem jačanja regionalne integracije;
- (j) tehničke propise o zdravlju te o zdravstvenom stanju bilja i životinja;
- (k) konsolidaciju regionalnih organizacija i agencija za gospodarsku suradnju;
- (l) regionalni razvoj i integraciju granica.
3. U interesu ostvarenja ciljeva gospodarske suradnje, ugovorne stranke, svaka u skladu sa svojim zakonodavstvom, nastoje promicati sljedeće aktivnosti:
- (a) tehničku pomoć, posebno slanjem stručnjaka i obavljanjem posebnih istraživanja u određenim područjima suradnje;
- (b) stvaranje zajedničkih ulaganja, sporazuma o licenciranju, prijenosa tehnoloških znanja i iskustava, podugovaranja i drugih sličnih aktivnosti;
- (c) povećanje kontakata između gospodarstvenika dviju stranaka održavanjem konferencija i seminara, trgovinskim i industrijskim izaslanstvima koji bi doprinijeli aktiviranju trgovine i protoka ulaganja, trgovinskim pregovorima te općim i specijaliziranim trgovinskim sajmovima;
- (d) zajedničko sudjelovanje trgovačkih društava Zajednice na sajmovima i izložbama u državama Srednje Amerike i obrnuto;
- (e) tehničke i znanstvene istraživačke projekte i razmjenu stručnjaka;
- (f) razmjenu informacija o područjima suradnje iz ovog Sporazuma, posebno po pitanju pristupa postojećim ili budućim bazama podataka;
- (g) uspostavljanje poslovnih mreža, posebno u industrijskom sektoru.

Članak 4.

Tretman najpovlaštenije države

Ugovorne stranke jedna drugoj dodjeljuju tretman najpovlaštenije države u trgovini, u skladu s Općim sporazumom o carinama i trgovini (GATT).

Članak 5.

Razvoj trgovinske suradnje

1. Ugovorne stranke se obvezuju, vodeći pritom računa o gospodarskoj situaciji svake stranke, razvijati i širiti trgovinu i olakšavati trgovinske transakcije u što je moguće većoj mjeri.

2. S tim ciljem, stranke nastoje pronaći načine kako bi smanjile i uklonile prepreke razvoju trgovine, posebno necarinske prepreke, uzimajući u obzir posao koji su u tom području izvršile međunarodne organizacije.

3. Ugovorne stranke, prema potrebi, procjenjuju mogućnost uspostavljanja zajedničkih savjetodavnih postupaka.

Članak 6.

Sredstva za ostvarivanje trgovinske suradnje

U interesu postizanja aktivnije trgovinske suradnje, ugovorne stranke poduzimaju mjere čiji je cilj:

- poticanje sastanaka, razmjena i kontakata između poduzetnika svake stranke kako bi utvrdili prikladnu robu za prodaju na tržištu druge stranke,
- omogućavanje suradnje između carinskih službi, a posebno u pogledu strukovnog osposobljavanja, pojednostavljenja postupaka i otkrivanja carinskih prekršaja,
- poticanje i potporu aktivnostima za unapređenje trgovine kao što su seminari, simpoziji, sajmovi te trgovinske i industrijske izložbe, trgovinski i drugi posjeti, poslovni tjedni i druge aktivnosti,
- pružanje potpore vlastitim organizacijama i trgovačkim društvima kako bi im omogućile uključivanje u aktivnosti koje će biti od koristi za obje strane,
- uzimanja u obzir međusobnih interesa u pogledu pristupa tržištu proizvoda, polugotovih i gotovih proizvoda te u odnosu na stabilizaciju svjetskih tržišta proizvoda, u skladu s ciljevima dogovorenim unutar odgovarajućih međunarodnih organizacija,
- ispitivanja načina i sredstava za olakšavanje trgovinske razmjene i za uklanjanje trgovinskih prepreka, uzimajući u obzir posao međunarodnih organizacija.

Članak 7.

Industrijska suradnja

1. Ugovorne stranke potiču širenje i raznovrsnost proizvodne osnove država Srednje Amerike u industrijskom i uslužnom sektoru, a posebno podupiru suradnju malih i srednjih poduzeća, čime bi im se olakšao pristup izvorima

kapitala, tržištu i odgovarajućoj tehnologiji, te također podupiru zajednička ulaganja.

2. U tom smislu, ugovorne stranke, u okviru svojih nadležnosti, potiču projekte i poslove koji će promicati:

- konsolidacija i širenje mreža suradnje,
- veću uporabu financijskog instrumenata Zajednice „Investicijski partneri Europske zajednice” (ECIP), između ostalog, većom uporabom financijskih institucija Srednje Amerike,
- suradnju između gospodarskih subjekata, u obliku zajedničkih ulaganja, podugovaranja, prijenosa tehnologije, izdavanja dozvola, primijenjenih istraživanja i franšiza.

Članak 8.

Ulaganje

1. Ugovorne stranke su suglasne:

- u okviru svojih ovlasti, pravila i propisa te politike, zalagati se za povećanje obostrano korisnih ulaganja,
- poboljšati ozračje za takva ulaganja, posebno podupiranjem Sporazuma o poticanju i zaštiti ulaganja između država članica Zajednice i država Srednje Amerike.

2. U provođenju tih ciljeva, ugovorne stranke su suglasne provoditi mjere za poticanje i privlačenje ulaganja kako bi pronašle nove mogućnosti ulaganja i ubrzale njihovu primjenu.

Te mjere obuhvaćaju:

- (a) seminare, izložbe i poslovne posjete;
- (b) osposobljavanje poslovnih ljudi za osnivanje investicijskih projekata;
- (c) tehničku pomoć za zajednička ulaganja;
- (d) mjere u okviru programa European Community Investment Partners (ECIP).

3. Suradnja u ovom području može uključivati javna, privatna, državna i multilateralna tijela, uključujući regionalne financijske institucije iz Srednje Amerike i Zajednice.

Članak 9.

Suradnja između financijskih institucija

Ugovorne stranke, u skladu sa svojim potrebama i u okviru svojih programa i zakonodavstava, nastoje poticati suradnju između financijskih institucija:

- razmjenom informacija i iskustava u područjima od zajedničkog interesa (između ostalog, seminarima, konferencijama i radionicama),
- razmjenom stručnjaka,
- pružanjem tehničke pomoći,
- razmjenom informacija u području statistike i metodologije.

Članak 10.

Znanstvena i tehnološka suradnja

1. Ugovorne stranke se obvezuju da će, u skladu sa zajedničkim interesima te ciljevima njihovih znanstvenih politika, razvijati znanstvenu i tehnološku suradnju, a posebno s ciljem:

- poticanja razmjene znanstvenika između Zajednice i Srednje Amerike,
- uspostavljanja bliskih veza između njihovih znanstvenih i tehničkih zajednica, a posebno između postojećih istraživačkih centara objiju strana,
- promicanja obostrano korisnih prijenosa tehnologije,
- provođenja mjera za postizanje ciljeva istraživačkih programa u interesu objiju regija,
- stvaranja istraživačkog kapaciteta srednoameričkih država poticanjem projekata koji uključuju znanstvene i tehničke istraživačke centre te poticanjem tehničkih i primijenjenih istraživanja,
- stvaranja mogućnosti gospodarske, industrijske i trgovinske suradnje.

2. Ne isključujući unaprijed niti jedan sektor, Ugovorne stranke su suglasne zajednički odrediti područja u kojima će razvijati znanstvena i tehnološka suradnja, vodeći računa o razvojnim potrebama srednoameričkih proizvodnih sektora.

Ta područja obuhvaćaju:

- razvoj i upravljanje znanstvenom i tehnološkom politikom,

— zaštitu i poboljšanje okoliša, posebno zaštitu i obnovu prašume i graničnih poljoprivrednih područja,

— obnovljivu energiju i racionalno korištenje prirodnih resursa,

— poljoprivredu tropskim proizvodima, poljoprivrednu industriju i ribarstvo,

— općenito zdravstvo, prehranu i socijalnu skrb, a posebno tropske bolesti,

— područja kao što je stanovanje, urbani razvoj, planiranje i razvoj, promet i veze,

— regionalnu integraciju i znanstvenu i tehnološku suradnju,

— biotehnologiju u medicini i poljoprivredi,

— taksonomske studije autohtone flore i faune koje vode ka stvaranju biološkog indeksa za uporabu u medicini, poljoprivredi i u drugim sektorima.

3. Kako bi se postigli odabrani ciljevi, ugovorne stranke potiču i podupiru sljedeće mjere:

— zajedničke znanstvene i tehnološke istraživačke projekte u koje su uključeni istraživački centri u privatnom i javnom sektoru te druge kvalificirane ustanove objiju strana,

— usavršavanje znanstvenih i razvojnih stručnjaka Srednje Amerike, a posebno u okviru seminara, tečajeva i konferencijama u europskim centrima, razmjenom stručnjaka i tehničkog osoblja, stipendijama za specijalističke studije i interno usavršavanje,

— razmjenu znanstvenih informacija, a posebno zajedničkim organiziranjem seminara, radionica, radnih sastanaka i konferencija kojima prisustvuju vrhunski znanstvenici objiju ugovornih stranaka,

— širenje znanstvenih i tehnoloških informacija, te znanja i iskustava.

Članak 11.

Suradnja u području standarda

Ne dovodeći u pitanje svoje međunarodne obveze, ugovorne stranke, u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa svojim zakonima, poduzimaju mjere za smanjenje razlika u težinama i mjerama, standardizaciju i certifikaciju poticanjem uporabe usklađenih sustava standarda i certifikacije. U tu svrhu, one posebno potiču:

- uspostavljanje veza između stručnjaka kako bi olakšale razmjenu informacija i istraživanja o težinama i mjerama, standardima, kontroli, unapređenju i certifikaciji kvalitete, te kako bi potakle razvoj tehničke pomoći u tom području,
- razmjenu i kontakte između tijela i ustanova specijaliziranih u tim područjima,
- mjere za postizanje obostrano priznatog sustava i certifikacije kvalitete,
- savjetovanja u dotičnim područjima.

Članak 12.

Intelektualno i industrijsko vlasništvo

1. Ugovorne se stranke obvezuju, u skladu sa svojim zakonodavstvima, propisima i politikama, pružati prikladnu i učinkovitu zaštitu prava intelektualnog i industrijskog vlasništva, uključujući oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti i, prema potrebi, pooštriti tu zaštitu.
2. Države Srednje Amerike, u skladu sa svojim mogućnostima, potpisuju međunarodne konvencije o intelektualnom i industrijskom vlasništvu.

Članak 13.

Suradnja u području rudarstva

Ugovorne stranke su suglasne poticati suradnju za razvoj rudarskog sektora, pri čemu će se voditi računa o povezanim ekološkim pitanjima.

Ta suradnja je posebno usmjerena na:

- poticanje poduzeća obiju stranaka na sudjelovanje u istraživanju, iskorištavanju i prodaji svojih mineralnih bogatstava,
- pokretanje aktivnosti za poticanje malih i srednjih poduzeća koja posluju u rudarskom sektoru,
- razmjenu iskustva i tehnologije u vezi s rudarskim ispitivanjem, istraživanjem i iskorištavanjem te poduzimanje zajedničkih istraživanja kako bi se povećale mogućnosti tehnološkog razvoja.

Članak 14.

Suradnja u području energetike

Ugovorne stranke prepoznaju važnost energetske sektora za gospodarski i socijalni razvoj i spremne su pojačati međusobnu

suradnju na tom području, a posebno u pogledu planiranja, zaštite, učinkovitog korištenja energije i traženja novih izvora energije. Ova poboljšana suradnja također uzima u obzir utjecaj na okoliš.

U tom su smislu stranke suglasne poticati:

- provedbu zajedničkih studija i istraživanja,
- procjenu mogućnosti alternativnih izvora energije i korištenje energetske učinkovite tehnologije u proizvodnim procesima,
- održavanje stalnih kontakata između planera u području energetike,
- provedbu zajedničkih programa i projekata u tom području.

Članak 15.

Suradnja u području prometa

Prepoznajući važnost prometa za gospodarski razvoj i jačanje trgovine, ugovorne stranke donose potrebne mjere za ostvarivanje suradnje u pogledu svih vrsta prijevoza.

Suradnja je usmjerena na:

- razmjenu informacija o prometnim politikama stranaka i o temama od zajedničkog interesa,
- programe osposobljavanja u gospodarskom, pravnom i tehnološkom području koji su namijenjeni gospodarskim subjektima i odgovornim osobama u javnom sektoru,
- pomoć, posebno u vezi s programima modernizacije infrastrukture.

Članak 16.

Suradnja u području informacijske tehnologije i telekomunikacija

1. Ugovorne stranke priznaju kako su informacijska tehnologija i telekomunikacije ključne za razvoj gospodarstva i društva te izjavljuju da su spremne razvijati suradnju na područjima od zajedničkog interesa, a posebno u pogledu:

- poticanja ulaganja i zajedničkog ulaganja,
- standardizacije, ispitivanja i potvrđivanja,

- telefonije u ruralnom području i mobilne telefonije, zemaljskih i svemirskih telekomunikacija kao što su transportne mreže, sateliti, optička vlakna, digitalne mreže integriranih usluga (ISDN) i prijenos podataka,
- elektronike i mikroelektronike,
- kompjuterizacije i automatizacije,
- istraživanja i razvoja u području novih informacijskih tehnologija i telekomunikacija.

2. Ta se suradnja posebno ostvaruje:

- pokretanjem zajedničkih istraživačkih i razvojnih projekata, uspostavljanjem informacijskih mreža i baza podataka, olakšavanjem pristupa postojećim bazama podataka i informacijskim mrežama,
- suradnjom između stručnjaka,
- stručnim procjenama, studijama i razmjennom informacija,
- osposobljavanjem znanstvenika i tehničkog osoblja,
- oblikovanjem i provedbom projekata od zajedničkog interesa.

Članak 17.

Suradnja u području turizma

Ugovorne stranke, u okviru svojih zakona, pridonose suradnji u području turizma u državama Srednje Amerike posebnim mjerama, kao što su:

- razmjena informacija i studije o mogućnostima razvoja turizma,
- pomoć u obradi statističkih i drugih podataka,
- strukovno osposobljavanje,
- organizacija manifestacija i sudjelovanje na sajmovima kojima se promiče srednjoamerička regija,
- poticanje ulaganja i zajedničkih ulaganja s ciljem širenja turističkih putovanja.

Članak 18.

Suradnja u području okoliša

Ugovorne stranke potvrđuju kako žele usko surađivati u zaštiti, očuvanju, poboljšanju i upravljanju okolišem, pri čemu posebnu pozornost posvećuju onečišćenju vode, tla i zraka, eroziji, širenju pustinje, krčenju šume, prekomjernom iskorištavanju prirodnih resursa, gustoći urbane naseljenosti te uspješnom očuvanju divlje i vodene flore i faune i njihovoj zaštiti od

nerazumnog iskorištavanja i komercijalizacije, posebno u slučaju zaštićenih vrsta.

U tom smislu ugovorne stranke nastoje zajednički djelovati s ciljem:

- stvaranja i poboljšavanja struktura za zaštitu okoliša javnog i privatnog sektora,
- poticanja obrazovanja u području okoliša na svim razinama te općeg širenja informacija u vezi ekoloških problema i njihovih rješenja radi povećanja javne svijesti,
- provođenja istraživanja, projekata i tehničke pomoći,
- organiziranja sastanaka, seminara, radionica, konferencija, razmjene tehničkog i službenog osoblja specijaliziranog u ovom području,
- razmjene informacija i iskustva,
- istraživanja i studija kojima će se pokrenuti zajednički programi i projekti s ciljem nadzora i sprečavanja prirodnih katastrofa,
- poticanja razvoja i alternativne gospodarske uporabe zaštićenih područja vodeći računa o njihovim specifičnim obilježjima.

Članak 19.

Suradnja u području biološke raznolikosti

Ugovorne stranke nastoje uspostaviti suradnju usmjerenu na očuvanje biološke raznolikosti, posebno u području biotehnologije. Ta suradnja se temelji na tri kriterija: socijalno-gospodarskoj koristi, očuvanju okoliša i interesima autohtonih naroda.

Članak 20.

Razvojna suradnja

S ciljem povećanja učinkovitosti suradnje u niže navedenim područjima, ugovorne stranke nastoje uspostaviti višegodišnji program.

Nadalje, ugovorne stranke prepoznaju kako žela za doprinosom boljem upravljanju i održivom razvoju uključuje davanje prioriteta razvojnim projektima kojima bi se zadovoljile ključne potrebe najsiriromašnijih stanovnika Srednje Amerike, i uloji žena u razvojnom procesu. Ugovorne stranke također priznaju da su razvoj i ekološki problemi usko povezani.

Suradnja u ovom području predviđa mjere protiv krajnjeg siromaštva, mjere za ublažavanje učinka programa strukturne prilagodbe te mjere za poticanje otvaranja novih radnih mjesta. Prednost će imati mjere koje utječu na restrukturiranje gospodarstva i koje uzimaju u obzir makroekonomske i sektorske probleme te probleme povezane s institucionalnim razvojem.

Ova suradnja se provodi u najširem opsegu, u uskoj suradnji s državama članicama.

Članak 21.

Suradnja u području poljoprivrede, šumarstva i u ruralnim područjima

Ugovorne stranke su suglasne uspostaviti suradnju u područjima uzgoja usjeva i stoke, šumarstva, poljoprivredne industrije, poljoprivrednih prehrambenih proizvoda i tropskih proizvoda, s ciljem podizanja razine razvoja.

U tu svrhu, u duhu suradnje i dobre volje te uzimajući u obzir zakone obiju stranaka o tim pitanjima, ugovorne stranke ispituju:

- mogućnosti razvoja trgovine usjevima, stokom, šumarskim, poljoprivredno-industrijskim i tropskim proizvodima,
- mjere u vezi sa zdravljem ljudi, zdravstvenim stanjem bilja, zdravljem životinja te zaštitom okoliša kako bi se uklonile sve trgovinske prepreke u tom području.

Slično tomu, u skladu s načelima održivog razvoja, ugovorne stranke nastoje poticati suradnju u području:

- razvoja poljoprivrede,
- zaštite i održivog razvoja sljedećih resursa: tla, vode, šume, flore i faune,
- poljoprivrednog i ruralnog okruženja,
- osposobljavanja u područjima kao što su nove tehnike uzgoja usjeva i stoke te upravljanje šumama i poslovno upravljanje,
- razmjene tehničkog osoblja, proizvođača te između ustanova obiju strana radi poticanja i olakšavanja trgovinskih i investicijskih projekata,
- poljoprivrednih istraživanja,
- nadogradnje i povezivanja poljoprivrednih i šumarskih baza podataka i statističkih podataka.

Članak 22.

Suradnja u području ribarstva

Ugovorne stranke su suglasne pojačati i razvijati suradnju u području ribarstva, a posebno u pogledu procjene resursa, malog ribolova i akvakulture, između ostalog:

- sastavljanjem i provođenjem posebnih programa i projekata gospodarske, trgovinske, znanstvene ili tehničke prirode;
- poticanjem privatnog sektora na sudjelovanje u razvoju ovog sektora.

Članak 23.

Suradnja u području zdravstva

Ugovorne stranke su sporazumne surađivati s ciljem poboljšanja javnog zdravlja, pri čemu će se usredotočiti na potrebe najsiromašnijeg dijela stanovništva, a posebno na ugrožene skupine.

U tu svrhu, one nastoje razvijati zajednička istraživanja, prijenos tehnologije, razmjenu iskustava i tehničku pomoć, a posebno u pogledu:

- upravljanja i vođenja zdravstvene službe, posebno primarne zdravstvene zaštite,
- razvoja programa strukovno osposobljavanja i obrazovanja u zdravstvenom sektoru,
- programa i projekata za poboljšanje sanitarnih uvjeta (posebno radi sprečavanja endemskih bolesti i zaraza) i socijalne skrbi u gradskim i ruralnim područjima,
- osposobljavanja primarnih zdravstvenih radnika,
- sprečavanja i liječenja sindroma stečene imunodeficijencije (AIDS)
- zdravstvene zaštite majke i djeteta te planiranja obitelji,
- sprečavanja i liječenja kolere.

Članak 24.

Suradnja u području socijalnog razvoja

1. Ugovorne stranke, u okviru svojih ovlasti i u skladu sa svojim zakonodavstvima, uspostavljaju suradnju širokog opsega koja omogućava daljnji socijalni razvoj, a posebno poboljšanje životnih uvjeta najsiromašnijih slojeva stanovništva u državama Srednje Amerike.

2. Mjere i aktivnosti za postizanje tih ciljeva uključuju potporu, uglavnom u obliku tehničke pomoći, u sljedećim područjima:

- zaštita djece,
- promicanje uloge žena,
- potpora procesu prelaska iz neformalne u formalnu ekonomiju,
- obrazovni programi i programi pomoći za mlade u posebno teškom položaju,
- mjere za ublažavanje socijalnog učinka programa za strukturnu prilagodbu, posebno projektima koji će poticati otvaranje novih radnih mjesta,
- upravljanje socijalnim uslugama,
- poboljšanje životnih uvjeta i higijene u gradskim i ruralnim područjima.

Članak 25.**Suradnja u području borbe protiv zlouporabe droga**

Ugovorne se stranke obvezuju da će, u okviru svojih ovlasti, uskladiti i intenzivirati napore u sprečavanju, smanjenju i iskorjenjivanju nezakonite proizvodnje, distribucije i korištenja droga, narkotika i psihotropnih tvari, vodeći pritom računa o poslu koji obavljaju regionalna i međunarodna tijela u ovom području.

Ta suradnja, uz potporu agencija specijaliziranih u tom području, obuhvaća:

- projekte osposobljavanja, obrazovanja, liječenja, detoksikacije i rehabilitacije za ovisnike,
- programe za sprečavanje zlouporabe droga,
- istraživačke programe,
- mjere koje potiču alternativni razvoj, uključujući alternativne usjeve,
- razmjenu važnih informacija, uključujući informacije o mjerama u vezi s pranjem novca,
- programe za nadzor trgovine prekursorima, kemijskim proizvodima i psihotropnim tvarima.

Ugovorne stranke mogu sporazumno širiti suradnju na druga područja.

Članak 26.**Suradnja u području pomoći za izbjeglice, raseljene osobe i povratnike**

Ugovorne stranke ponovno izražavaju želju za nastavkom suradnje širokog opsega, s ciljem što lakše reintegracije srednoameričkih izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u produktivno društvo. Ta je suradnja usmjerena na:

- potporu za pripremu aktivnosti suradnje zajedno s državama primateljicama i Međunarodnom konferencijom o srednoameričkim izbjeglicama (Cirefca),
- provedbu posebnih projekata sa specijaliziranim partnerima u tom području: UNHCR, državna tijela u državama primateljicama te nevladine organizacije s priznatim iskustvom obiju stranaka.

Članak 27.**Suradnja u području konsolidacije demokratskih procesa u Srednjoj Americi**

Ugovorne stranke su suglasne o podupiranju demokratskih institucija i demokratskih procesa u Srednjoj Americi, a

posebno u pogledu organizacije i nadzora slobodnih i transparentnih izbora, konsolidacije vladavine prava, poštivanja ljudskih prava te uključivanja cijelog stanovništva bez političke i društvene diskriminacije.

U tu svrhu, ugovorne se stranke zalažu za:

- provedbu višegodišnjeg programa za promicanje ljudskih prava, odobrenog u veljači 1992. u Lisabonu,
- pripremu i provedbu drugih posebnih projekata namijenjenih za potporu demokratskih institucija Srednje Amerike.

Članak 28.**Regionalna integracija i suradnja**

Ugovorne stranke poduzimaju mjere za poticanje regionalne integracije andskih država.

Prednost se daje posebno:

- pružanju tehničke pomoći u vezi s tehničkim i praktičnim aspektima integracije,
- poticanju subregionalne, regionalne i međunarodne trgovine,
- razvoju regionalne suradnje u području zaštite okoliša,
- unaprjeđenju regionalnih institucija te podržavanju provođenja zajedničke politike i zajedničkih aktivnosti,
- poticanju razvoja regionalnih komunikacija.

Članak 29.**Suradnja u području državne uprave**

Ugovorne stranke su suglasne surađivati u pitanjima organizacije državne uprave, uključujući i organizaciju pravnog sustava.

U tu svrhu, one poduzimaju mjere za poticanje razmjene informacija te programa osposobljavanja za službenike i zaposlenike državne uprave radi povećanja njene učinkovitosti.

Za suradnju u tom području, koristit će se postojeće institucije u Zajednici i u Srednjoj Americi.

Članak 30.**Suradnja u području informiranja, komunikacije i kulture**

Ugovorne stranke su suglasne zajednički djelovati u području informiranja i komunikacija radi promicanja razumijevanja

prirode i ciljeva Europske zajednice i Srednje Amerike i radi poticanja država članica Europske zajednice i država Srednje Amerike na jačanje njihovih kulturnih veza.

Te se mjere posebno odnose na:

- razmjenu informacija o pitanjima od zajedničkog interesa u području kulture i informiranja,
- organiziranje kulturnih događanja i razmjene, a posebno razmjene na razini sveučilišta,
- pripremne studije i tehničku pomoć za očuvanje kulturnog naslijeđa.

Članak 31.

Suradnja u području strukovnog osposobljavanja

S ciljem poboljšanja strukovnog osposobljavanja u Srednjoj Americi, ugovorne stranke razvijaju suradnju u područjima od zajedničkog interesa, vodeći računa o novim tehnologijama u tom području.

Ta se suradnja ostvaruje:

- mjerama za poboljšanje osposobljavanja rukovoditelja, tehničara, stručnjaka i kvalificiranih radnika,
- mjerama sa značajnim popratnim učinkom, osposobljavanjem instruktora i tehničkih rukovoditelja na odgovornim položajima u javnim i privatnim poduzećima, vladi, javnim službama i gospodarskim organizacijama,
- posebnim programima za razmjenu stručnjaka, znanja, iskustava i tehnologije između ustanova za osposobljavanje europskih država i država Srednje Amerike, pri čemu se posebna pozornost pridaje tehničkom, znanstvenom i strukovnom sektoru,
- programima opismenjavanja koji su povezani sa zdravstvenim projektima i projektima socijalnog razvoja.

Članak 32.

Sredstva za pokretanje suradnje

1. Ugovorne stranke se obvezuju, u okviru svojih mogućnosti te vlastitim kanalima, staviti na raspolaganje potrebna sredstva za postizanje ciljeva suradnje predviđene ovim Sporazumom, uključujući i financijska sredstva. U tom smislu, provest će se višegodišnje planiranje te odrediti prioritete i, kad god to bude moguće, vodit će se računa o potrebama i o stupnju razvoja država Srednje Amerike.

2. Kako bi se olakšala provedba mjera suradnje predviđenih ovim Sporazumom, države Srednje Amerike daju stručnjacima Zajednice jamstva i sredstva koja su im potrebna za obavljanje njihovih zadaća.

Članak 33.

Zajednički odbor

1. Ugovorne stranke sporazumno zadržavaju Zajednički odbor osnovan prema Sporazumu o suradnji iz 1985. Zajednički odbor sastavljen je od predstavnika Zajednice i predstavnika država Srednje Amerike kojima pomažu predstavnici integracijskih tijela Srednje Amerike.

2. Zadaća Zajedničkog odbora je:

- brinuti se za pravilno provođenje Sporazuma,
- usklađivati i određivati prioritetne aktivnosti, projekte i posebne postupke u vezi s ciljevima ovog Sporazuma te predlagati sredstva za njihovo provođenje,
- proučavati i pratiti razvoj trgovine i suradnje između ugovornih stranaka,
- davati preporuke potrebne za poticanje širenja trgovine te za jačanje i širenje suradnje,
- tražiti odgovarajuće načine sprečavanja mogućih problema u tumačenju i primjeni ovog Sporazuma.

3. Dnevni red sastanaka Zajedničkog odbora utvrđuje se sporazumno. Odbor sam donosi odredbe o učestalosti i mjestu održavanja sastanaka, o predsjedništvu, o drugim mogućim pitanjima te, prema potrebi, osniva pododbore.

Članak 34.

Drugi sporazumi

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe Ugovora o osnivanju Europskih zajednica, ovaj Sporazum i sve radnje koje se poduzimaju u njegovom okviru ni na koji način ne utječu na ovlasti država članica Zajednice da provode bilateralne aktivnosti s državama Srednje Amerike u području gospodarske suradnje ili da, prema potrebi, sklapaju nove sporazume o gospodarskoj suradnji s državama Andskog pakta.

2. Sukladno odredbama stavka 1. o gospodarskoj suradnji, odredbe ovog Sporazuma zamjenjuju odredbe sporazuma sklopljenih između država članica Zajednice i država Srednje Amerike ako te odredbe nisu u skladu ili su istovjetne s odredbama ovog Sporazuma.

Članak 35.

Područje primjene Sporazuma

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane na državna područja u kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice i pod uvjetima propisanim u tom Ugovoru, te s druge strane na područja šest država Srednje Amerike koje su ugovorne stranke ovog Sporazuma.

Članak 36.

Prilozi

Prilozi čine sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 37.

Stupanje na snagu i prešutno obnavljanje

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca nakon datuma kada su ugovorne stranke obavijestile jedna drugu o izvršenju postupaka potrebnih u tu svrhu. Sklapa se na razdoblje od pet godina. Sporazum se prešutno obnavlja

svake godine dok ga jedna od ugovornih stranaka ne otkáže u pisanom obliku, i to šest mjeseci prije datuma isteka njegove valjanosti.

Otkazivanje jedne od država Srednje Amerike ne utječe na valjanost Sporazuma za druge države Srednje Amerike.

Članak 38.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj je sporazum sastavljen u dva primjerka na danskom, nizozemskom, engleskom, francuskom, njemačkom, grčkom, talijanskom, portugalskom i španjolskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

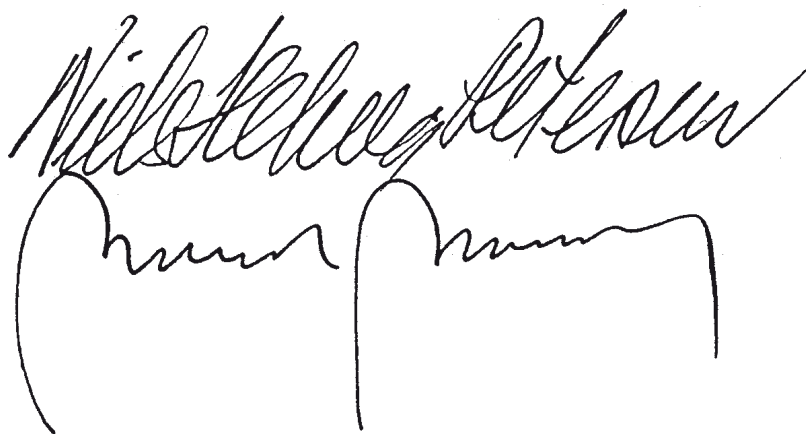
Članak 39.

Klauzula o budućem razvoju

1. Ugovorne stranke mogu sporazumno razvijati i unapređivati ovaj Sporazum s ciljem širenja i jačanja suradnje te ga dopunjavati sporazumima za posebna područja ili aktivnosti.

2. U okviru provedbe ovog Sporazuma, svaka ugovorna stranka može iznositi prijedloge za širenje opsega suradnje, vodeći računa o iskustvu stečenom u primjeni Sporazuma.

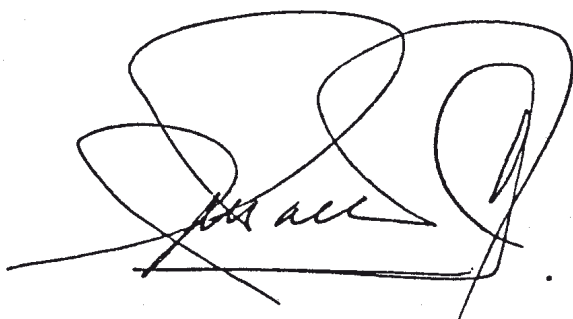
Por el Consejo de las Comunidades Europeas
For Rådet for De Europæiske Fællesskaber
Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften
Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
For the Council of the European Communities
Pour le Conseil des Communautés européennes
Per il Consiglio delle Comunità europee
Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen
Pelo Conselho das Comunidades Europeias

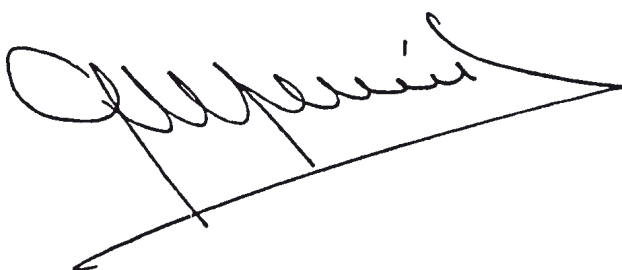
Por el Gobierno de la República de Costa Rica

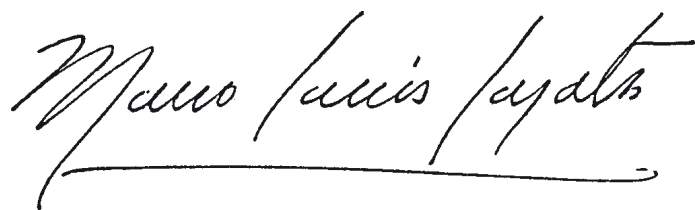
Por el Gobierno de la República de El Salvador

Por el Gobierno de la República de Guatemala

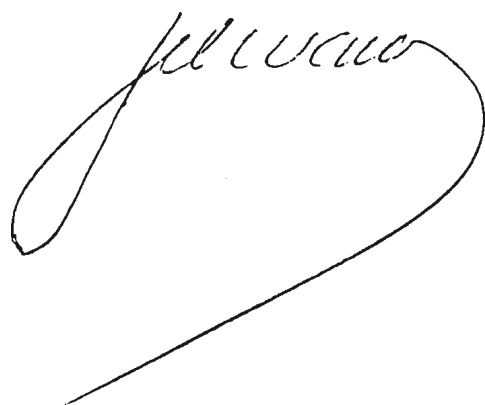
Por el Gobierno de la República de Honduras

A handwritten signature in black ink, reading "Manuel Luis Pazato". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

Por el Gobierno de la República de Nicaragua

A handwritten signature in black ink, appearing to be "R. León". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

Por el Gobierno de la República de Panamá

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. L. Varela". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

PRILOG

RAZMJENA PISAMA O POMORSKOM PROMETU

Pismo br. 1

Gospodine,

bili bismo Vam zahvalni kad biste nam potvrdili sljedeće:

prilikom potpisivanja Okvirnog sporazuma o suradnji između Europske zajednice i Republika Kostarike, El Salvadora, Guatemale, Hondurasa, Nikaragve i Paname, ugovorne stranke su se obvezale da će na odgovarajući način rješavati pitanja u vezi pomorskog prometa, a posebno kada taj promet može ometati razvoj trgovine. Tražit će se obostrano zadovoljavajuća rješenja o pomorskom prometu, pri čemu će se poštovati načela slobodnog i poštenog tržišnog natjecanja na komercijalnoj osnovi.

Isto tako je dogovoreno da bi o tim pitanjima trebao raspravljati i Zajednički odbor.

Primite, gospodine, izraze moga najdubljea poštovanja.

U ime Vijeća Europskih zajednica

Pismo br. 2

Gospodine,

čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma te potvrditi sljedeće:

„prilikom potpisivanja Okvirnog sporazuma o suradnji između Europske zajednice i Republika Kostarike, El Salvadora, Guatemale, Hondurasa, Nikaragve i Paname, ugovorne stranke su se obvezale da će na odgovarajući način rješavati pitanja u vezi pomorskog prometa, a posebno kada taj promet može ometati razvoj trgovine. Tražit će se obostrano zadovoljavajuća rješenja o pomorskom prometu, pri čemu će se poštovati načela slobodnog i poštenog tržišnog natjecanja na komercijalnoj osnovi.

Isto tako je dogovoreno da bi o tim pitanjima trebao raspravljati i Zajednički odbor.”

Primite, gospodine, izraze moga najdubljea poštovanja.

Za Srednju Ameriku

UNILATERALNA IZJAVA SREDNJE AMERIKE U VEZI S ČLANKOM 8.

Srednjoameričke države ovim izjavljuju da su spremne započeti pregovore na zahtjev bilo koje države članice Europske ekonomske zajednice, s ciljem sklapanja bilateralnih sporazuma o zaštiti i poticanju ulaganja.

UNILATERALNA IZJAVA ZAJEDNICE U VEZI S ČLANKOM 32.

Zajednica potvrđuje svoju namjeru davanja prioriteta projektima regionalne prirode i izjavljuje da je spremna pojačati ovu suradnju u kvalitativnom i kvantitativnom smislu. U tu svrhu dostupna financijska sredstva odražavat će široko područje primjene ovog Sporazuma i znatno povećanje sredstava predviđenih u smjernicama za suradnju s azijskim i latinoameričkim zemljama u razvoju devedesetih godinama. Ti će doprinosi biti dijelom raspodjele proračuna.

UNILATERALNA IZJAVA ZAJEDNICE O POSEBNIM KONCESIJAMA DODIJELJENIMA SREDNJOJ AMERICI, U SKLADU S UREDBOM VIJEĆA (EEZ) br. 3900/91 OD 16. PROSINCA 1991.

Zajednica ovim izjavljuje da je spremna:

- (a) proučiti učinak posebnih koncesija, dodijeljenih u okviru općeg sustava povlastica, na države Srednje Amerike i druge zemlje u razvoju;
 - (b) nastaviti dijalog s državama Srednje Amerike o tom pitanju;
 - (c) ovlastiti Komisiju za procjenu situacije kada istekne razdoblje valjanosti dodijeljenih povlastica (1994.), a posebno s obzirom na promjenu uvjeta koji su uzeti u obzir prilikom dodjele tih povlastica.
-

UNILATERALNA IZJAVA SREDNJE AMERIKE O POSEBNIM KONCESIJAMA DODIJELJENIMA SREDNJOJ AMERICI, U SKLADU S UREDBOM VIJEĆA (EEZ) br. 3900/91 OD 16. PROSINCA 1991.

Srednja Amerika naglašava prioritet povlaštenog tretmana dodijeljenog od Europske zajednice u okviru općeg sustava povlastica.

Taj tretman je posebno važan za Srednju Ameriku kao potpora mirovnom procesu, konsolidaciji demokracije i obnovi država u regiji, te naporima koji se ulažu kako bi osjetljivo gospodarstvo srednjoameričkih država, njihovo društvo i demokratske institucije ostali izvan dosega problema povezanih s drogom.
